

1. Wstęp

Pomiar obciążeń administracyjnych w przepisach prawa gospodarczego to projekt realizowany – na zlecenie Ministerstwa Gospodarki – przez Konsorcjum, na którego czele stoi firma Deloitte Business Consulting S.A. Oprócz spółek Deloitte w skład konsorcjum weszła także Mobilna Kooltura sp. z o.o.

Pomiar bazowy kosztów administracyjnych i kosztów obciążeń administracyjnych zgodnie z Modelem Kosztu Standardowego został wykonany w Polsce po raz pierwszy – objął on 482 akty prawne.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

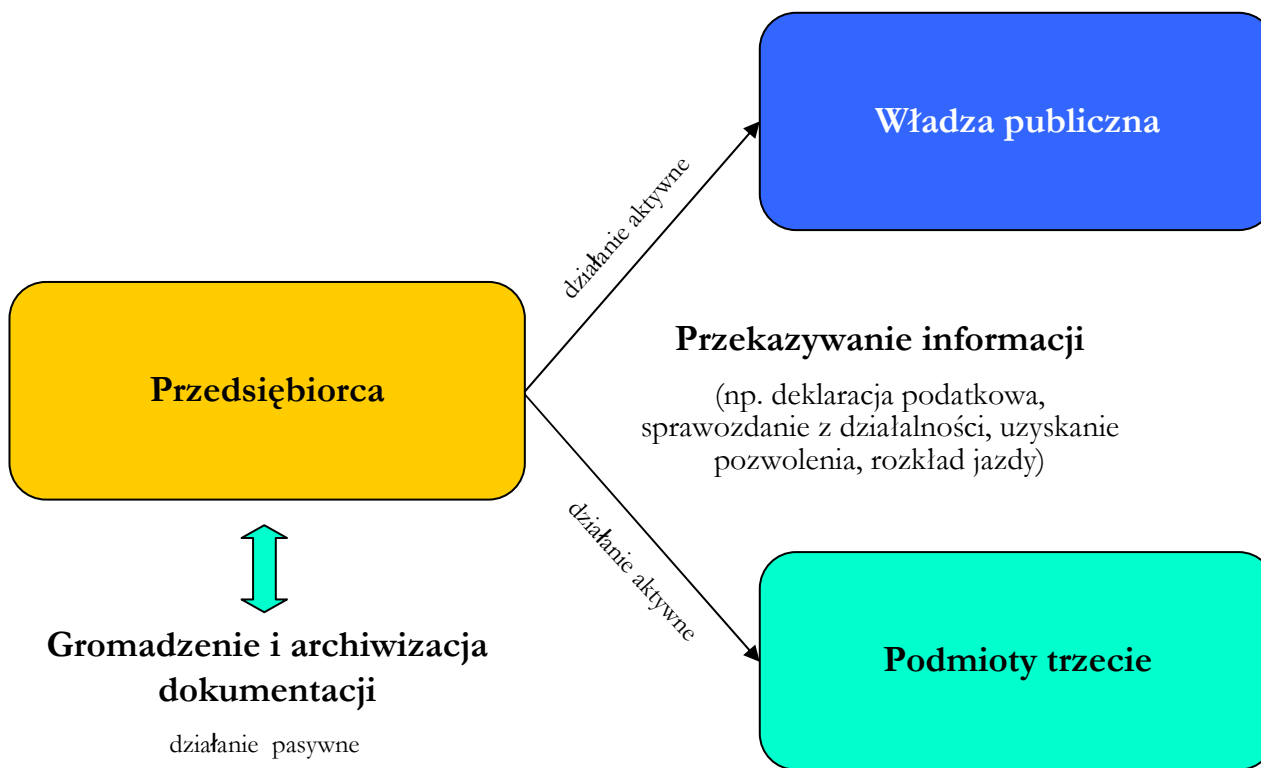
Projekt ma na celu zidentyfikowanie najbardziej uciążliwych przepisów prawa oraz pomiar kosztów wynikających dla przedsiębiorców z ich stosowania.

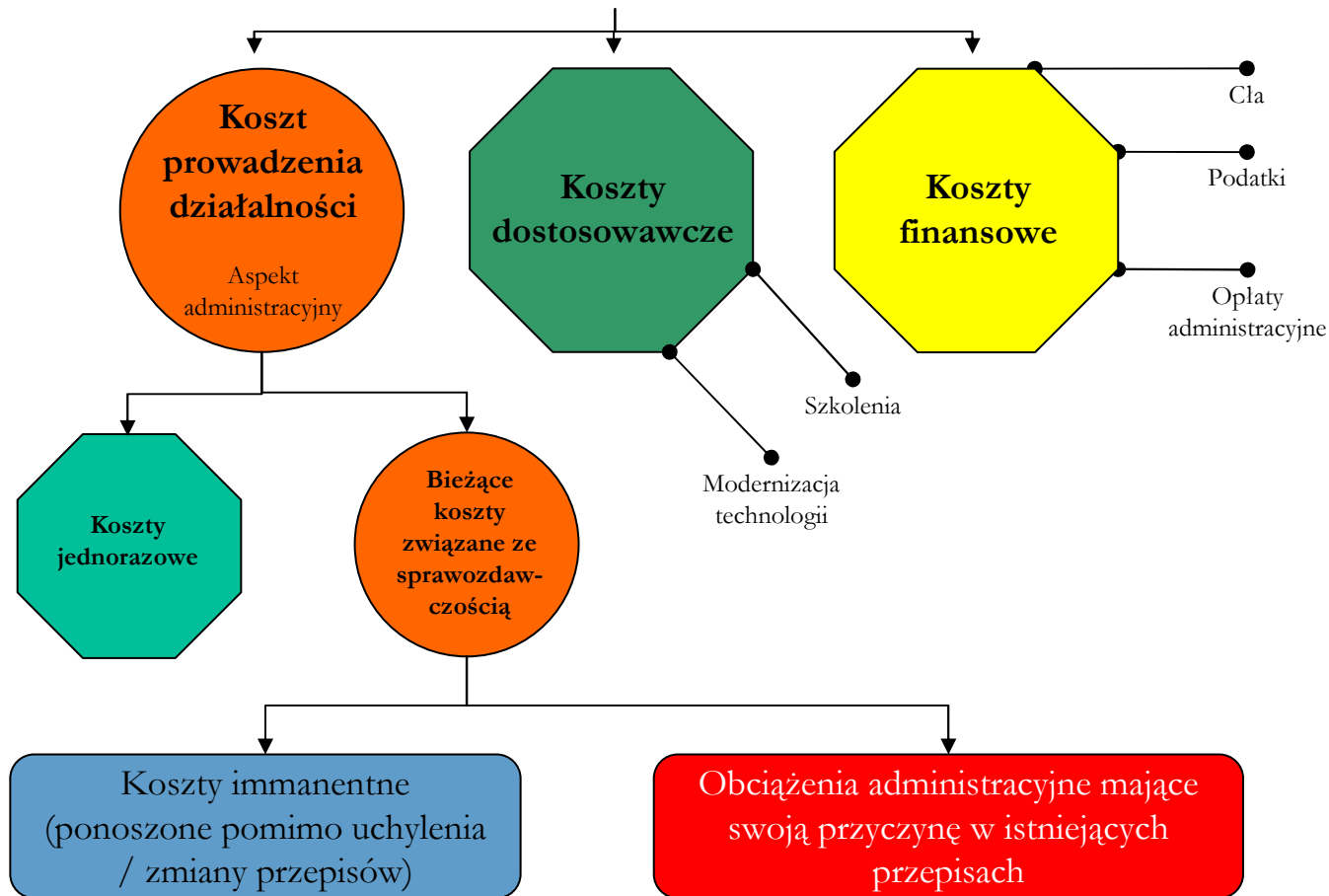
2. Koncepcja Modelu Kosztu Standardowego

- Metoda pomiaru kosztów obciążeń administracyjnych stosowana na całym świecie.
- Model oparty na danych zbieranych u źródła, czyli od przedsiębiorców, a następnie standaryzowanych.
- Koszt danego obowiązku informacyjnego składa się z czasu poświęconego na jego wypełnienie, płacy pracownika odpowiedzialnego za tę czynność, liczby przedsiębiorców objętych obowiązkiem i częstotliwości jego występowania.
- Pomiar obejmuje także stopień irytacji przedsiębiorcy ze względu na dane obciążenie administracyjne.
- Pomiar obejmuje także odpowiedź na pytanie czy przedsiębiorcy wykonywaliby dany obowiązek, nawet gdyby przepisy tego od nich nie wymagały.
- W ramach pomiaru identyfikowane są propozycje przedsiębiorców nt. sposobów uproszczenia prawa.

2. MKS – obowiązek informacyjny

2. MKS – klasyfikacja kosztów

3. Przebieg przeprowadzonych prac projektowych

Etapy prac projektowych:

- I. Selekcja 60% (tj. 3.712 OI) najbardziej uciążliwych obowiązków informacyjnych według następujących kryteriów:
 - Źródło pochodzenie OI
 - Populacja (liczba przedsiębiorców, których dotyczy OI)
 - Częstotliwość występowania
 - Złożoność
 - Obligatoryjność
- II. Realizacja wywiadów bezpośrednich z przedsiębiorcami – objęła 20% OI tj. 1.237 (przeprowadzono około 7.500 wywiadów z przedsiębiorcami)
- III. Szacowanie obowiązków informacyjnych metodami eksperckimi – objęło 40% OI tj. 2.475
- IV. Dokonanie pomiaru obciążeń administracyjnych
- V. Przygotowanie Raportu Końcowego

Tabela 2 Pierwsze 10 pozycji rankingu obowiązków informacyjnych (OI) według kosztów obciążeń administracyjnych

Pozycja	Podstawa prawna obowiązku informacyjnego	Opis skrócony obowiązku informacyjnego	Roczne obciążenia administracyjne w gospodarce
1	Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych	Prowadzenie ewidencji rachunkowej zapewniającej określenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy.	9 506 913 581 zł
2	Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych	Składanie zeznania do celów podatkowych	6 807 000 915 zł
3	Ustawa o podatku od towarów i usług	Prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy użyciu kasy rejestrującej.	2 625 245 035 zł
4	Ustawa o statystyce publicznej	Stosowanie przez przedsiębiorców standardów klasyfikacyjnych w prowadzonej dokumentacji biznesowej.	1 797 916 842 zł
5	Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej	Prowadzenie dokumentacji medycznej przez pielęgniarkę lub położną	1 318 620 104 zł
6	Kodeks spółek handlowych	Składanie przez biegłego rewidenta swojego sprawozdania.	1 292 518 644 zł
7	Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa	Niezwłoczne przekazanie zaświadczenia lekarskiego ubezpieczonego do ZUS.	830 407 889 zł
8	Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych	Złożenie przez podatnika urzędowi skarbowemu zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym	785 093 103 zł
9	Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych	Podleganie obowiązkowi podatkowemu przez osoby fizyczne (przedsiębiorców będących płatnikami PIT), mające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	601 142 195 zł
10	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wydawania z apteki produktów leczniczych i wyrobów medycznych	Sprawdzenie przez osobę realizującą receptę, po uprzednim przeliczeniu ilości produktu leczniczego lub wyrobu medycznego przepisanego na receptę, czy ilość ta odpowiada ilości, którą osoba realizująca receptę może wydać.	478 680 464 zł

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO GOSPODARKI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tabela 4 Koszty i obciążenia administracyjne wg głównych źródeł OI

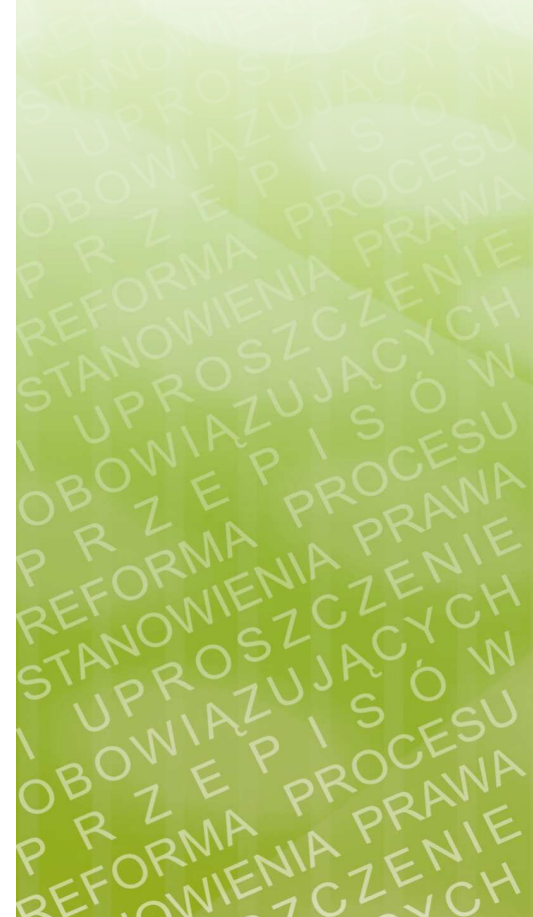
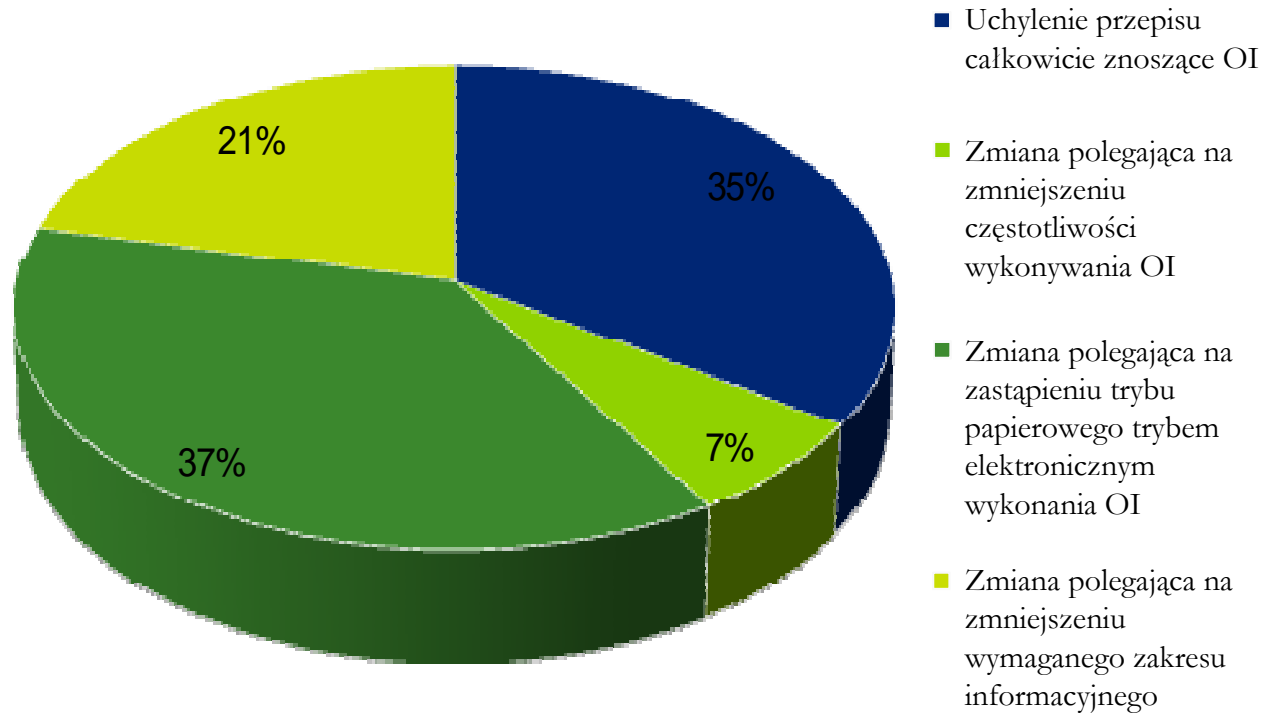
Główne źródła OI	Liczba OI z danego źródła	Łączne roczne koszty administracyjne w gospodarce	Łączne roczne obciążenia administracyjne w gospodarce
Ustawa o rachunkowości	13	15 290 634 786 zł	764 818 769 zł
Ustawa o pod. doch. od os. prawnych	29	14 861 789 744 zł	9 886 828 040 zł
Ustawa o pod. doch. od os. fizycznych	21	12 925 707 065 zł	8 774 586 850 zł
Ustawa o pod. od towarów i usług	76	5 918 970 273 zł	4 062 329 667 zł
Ustawa o swobodzie dział. gosp.	49	4 431 747 879 zł	477 886 110 zł
Ustawa o systemie ubez. społecznych	32	3 315 538 102 zł	1 588 385 255 zł
Ustawa o statystyce publicznej	15	2 413 993 183 zł	2 188 601 788 zł
Ustawa o zawodach pielęg. i położnej	59	1 634 970 232 zł	1 468 245 964 zł
Kodeks spółek handlowych	67	1 463 977 069 zł	1 381 139 979 zł
Łącznie	361	62 257 328 333 zł	30 592 822 423 zł

Tabela 5 Udziały głównych źródeł OI w sumie kosztów i obciążeń

Główne źródła OI	Liczba OI z danego źródła	Udział danego aktu w łącznych kosztach administracyjnych	Udział danego aktu w łącznych obciążeniach administracyjnych
Ustawa o rachunkowości	13	20%	2%
Ustawa o pod. doch. od os. prawnych	29	19%	27%
Ustawa o pod. doch. od os. fizycznych	21	17%	24%
Ustawa o pod. od towarów i usług	76	8%	11%
Ustawa o swobodzie dział. gosp.	49	6%	1%
Ustawa o systemie ubez. społecznych	32	4%	4%
Ustawa o statystyce publicznej	15	3%	6%
Ustawa o zawodach pielęg. i położnej	59	2%	4%
Kodeks spółek handlowych	67	2%	4%
Łącznie		80%	82%

5. Postulaty przedsiębiorców

Wykres 1 Postulowane przez przedsiębiorców kierunki i zmiany w przepisach

5. Postulaty przedsiębiorców

Tabela 6 Przykładowe możliwe działania redukcyjne jako odpowiedź na poszczególne aspekty uciążliwości OI

Aspekt uciążliwości	Przykładowe możliwe działanie
Brak namacalnego celu/efektu wykonywania OI	Podjęcie działań komunikacji społecznej, wskazujących spodziewane cele i efekty regulacji
Dotyczy zbyt wielu przedsiębiorców bez względu na skalę działalności	Zmniejszenie liczby przedsiębiorców podlegających danym przepisom
Kłopotliwy w realizacji (niezrozumiałe i zmienne przepisy)	Uproszczenie zapisów, projektowanie bardziej skutecznych regulacji, które nie wymagają częstych zmian
Konieczność wielokrotnego powielania danych	Wspólne korzystanie z baz danych przez administrację
Szeroki zakres wymaganej informacji	Zmniejszenie zakresu wymaganej informacji
Zbyt duża częstotliwość	Zmniejszenie częstotliwości wykonywania przepisów
Zbyt pracochłonny - zabiera dużo czasu pracownikom	Zamiana papierowego trybu składania / zbierania / przechowywania informacji na tryb elektroniczny

Źródło: Analiza własna na podstawie 5 sposobów uproszczenia przepisów,
<http://www.administrative-burdens.com/default.asp?page=172>